

Centralna Komisja Egzaminacyjna w Warszawie

EGZAMIN MATURALNY 2011

HISTORIA MUZYKI

POZIOM PODSTAWOWY

Kryteria oceniania odpowiedzi

MAJ 2011

Zadanie 1. (0–1)

Obszar standardów	Opis wymagań
Wiadomości i rozumienie	Rozpoznanie gatunku chorału na podstawie opisu jego cech

Przykłady poprawnej odpowiedzi

chorał gregoriański lub monodia chorałowa, lub śpiew rzymski, lub *cantus romanus*

1 p. – za podanie poprawnej nazwy gatunku chorału

0 p. – za odpowiedź niepoprawną

Zadanie 2. (0–5)**A. (0–4)**

Wiadomości i rozumienie	Znajomość twórczości klasyków wiedeńskich – podanie nazwisk twórców i określenie formy wskazanych kompozycji
-------------------------	--

Przykłady poprawnych odpowiedzi

Tytuł	Imię i nazwisko twórcy	Forma (gatunek)
<i>Stworzenie świata</i>	Joseph Haydn	oratorium
<i>Wesele Figara</i>	Wolfgang Amadeus Mozart	opera
<i>La Passione</i>	Joseph Haydn	symfonia
<i>Eine kleine Nachtmusik</i>	Wolfgang Amadeus Mozart	serenada

4 p. – za uzupełnienie wszystkich wierszy w tabeli (imię i nazwisko twórcy, forma muzyczna)

1 p. – za uzupełnienie jednego wiersza w tabeli

0 p. – za podanie tylko nazwiska twórcy lub tylko określenie formy muzycznej wymienionego utworu, lub odpowiedź niepoprawną

B. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość twórczości klasyków wiedeńskich – określenie epoki, z której pochodzą wymienione utwory
-------------------------	---

Poprawna odpowiedź

klasycyzm

1 p. – za podanie poprawnej nazwy epoki, z której pochodzą wymienione w tabeli utwory

0 p. – za odpowiedź niepoprawną

Zadanie 3. (0–4)

Wiadomości i rozumienie	Uporządkowanie chronologiczne wskazanych gatunków muzycznych
-------------------------	--

Poprawne odpowiedzi

Forma muzyczna	Nazwa epoki
fuga	barok
psalm	starożytność
forma sonatowa	klasycyzm
msza	średniowiecze

4 p. – za poprawne podanie nazw czterech epok, w których powstały wymienione w tabeli formy muzyczne

1 p. – za poprawne podanie nazwy jednej epoki

0 p. – za odpowiedź niepoprawną

Zadanie 4. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość cech symfonii Mendelssohna i Schuberta
-------------------------	--

Poprawne odpowiedzi

A. – P, B. – F

2 p. – za poprawną ocenę dwóch przedstawionych informacji

1 p. – za poprawną ocenę jednej informacji

0 p. – za odpowiedź niepoprawną

Zadanie 5. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Rozpoznanie nazwy instrumentu na podstawie opisu jego funkcji w starożytnej Grecji
-------------------------	--

Poprawna odpowiedź

monochord

1 p. – za podanie poprawnej nazwy opisanego w tekście instrumentu

0 p. – za odpowiedź niepoprawną

Zadanie 6. (0–4)

A. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Umieszczenie w czasie <i>złotego wieku muzyki polskiej</i>
-------------------------	--

Poprawna odpowiedź

XVI wiek

1 p. – za poprawne umiejscowienie w czasie *złotego wieku muzyki polskiej*

0 p. – za odpowiedź niepoprawną

B. (0–3)

Wiadomości i rozumienie	Podanie nazwisk kompozytorów, którzy tworzyli w okresie <i>złotego wieku muzyki polskiej</i>
-------------------------	--

Przykłady poprawnych odpowiedzi

kompozytorzy: Wacław z Szamotuł, Mikołaj Gomółka, Mikołaj Zieleński lub Sebastian z Felsztyna, lub Mikołaj z Krakowa, lub Marcin Leopolita, Krzysztof Borek, lub Tomasz Szadek, lub Krzysztof Klabon, lub inni.

3 p. – za poprawne podanie nazwisk trzech kompozytorów polskich tworzących w tym okresie

1 p. – za podanie nazwiska jednego kompozytora polskiego renesansu

0 p. – za odpowiedź niepoprawną

Zadanie 7. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Scharakteryzowanie twórczości Beethovena i Chopina – podanie tytułów dzieł, w których występuje marsz żałobny
-------------------------	---

Przykłady poprawnych odpowiedzi

- dzieło Ludwiga van Beethovena: np. III Symfonia Es-dur *Eroica* op.55 lub Sonata As-dur op.26
- dzieło Fryderyka Chopina: II Sonata fortepianowa b-moll op. 35

2 p. – za poprawne podanie tytułu dzieła Beethovena i tytułu dzieła Chopina, w których występuje marsz żałobny

1 p. – za poprawne podanie tytułu dzieła Beethovena lub tytułu dzieła Chopina, w którym występuje marsz żałobny

0 p. – za odpowiedź niepoprawną

Zadanie 8. (0–6)

Korzystanie z informacji	Rozpoznanie rodzajów i cech koncertów barokowych na podstawie analizy słuchowej fragmentów nagrań
--------------------------	---

Przykłady poprawnych odpowiedzi

- Przykład 1.
 - koncert solowy (koncert skrzypcowy)
 - technika koncertująca w tym przykładzie polega na współzawodniczeniu instrumentu solowego z zespołem orkiestrowym
- Przykład 2.
 - concerto grosso
 - technika koncertująca – współzawodniczenie grupy instrumentów z zespołem orkiestrowym
- Przykład 3.
 - koncert wokalny (koncert kościelny lub koncert wokalny instrumentalny, lub koncert duchowny)
 - technika koncertująca – współzawodniczenie głosu z instrumentami (ze skrzypcami i organami)

6 p. – za poprawne podanie rodzajów koncertów i poprawne omówienie technik koncertujących w trzech przykładach

1 p. – za poprawne podanie rodzaju koncertu lub poprawne omówienie techniki koncertującej w jednym przykładzie

0 p. – za odpowiedź niepoprawną

Zadanie 9. (0–4)

A. (0–1)

Korzystanie z informacji	Podanie obsady wykonawczej na podstawie analizy wysłuchanego fragmentu utworu kameralnego z XIX wieku
--------------------------	---

Poprawna odpowiedź

kwintet fortepianowy

1 p. – za podanie poprawnej nazwy zespołu kameralnego wykonującego prezentowany utwór

0 p. – za podanie nazwy niepoprawnej

B. (0–1)

Korzystanie z informacji	Określenie systemu harmonicznego utworu kameralnego z XIX wieku na podstawie analizy wysłuchanego fragmentu
--------------------------	---

Poprawna odpowiedź
system dur-moll (funkcyjny lub tonalny)

- 1 p.** – za poprawne określenie rodzaju systemu harmonicznego w tym utworze
0 p. – za podanie określenia niepoprawnego

C. (0–1)

Korzystanie z informacji	Wskazanie rodzaju zastosowanej faktury w utworze kameralnym z XIX wieku na podstawie wysłuchanego fragmentu
--------------------------	---

Poprawna odpowiedź
homofonia

- 1 p.** – za poprawne podkreślenie rodzaju faktury zastosowanej w tym utworze
0 p. – za podkreślenie odpowiedzi niepoprawnej

D. (0–1)

Korzystanie z informacji	Określenie budowy fragmentu utworu kameralnego z XIX wieku na podstawie wysłuchanego fragmentu
--------------------------	--

Poprawna odpowiedź
okresowość

- 1 p.** – za poprawne określenie budowy utworu
0 p. – za odpowiedź niepoprawną

Zadanie 10. (0–3)

A. (0–1)

Korzystanie z informacji	Podanie techniki kompozytorskiej motetu <i>Ave Maria</i> Josquina des Prés na podstawie analizy słuchowo-wzrokowej
--------------------------	--

Poprawna odpowiedź
technika przeimitowana

- 1 p.** – za poprawne podanie nazwy techniki
0 p. – za podanie nazwy niepoprawnej

B. (0–1)

Korzystanie z informacji	Uzasadnienie wskazanej w punkcie A. techniki na podstawie analizy słuchowo-wzrokowej motetu <i>Ave Maria</i>
--------------------------	--

Przykład poprawnej odpowiedzi

Głosy w odstępach dwóch taktów imitują ten sam schemat melorytmiczny, opierając się na tym samym tekście.

- 1 p.** – za podanie poprawnego argumentu uzasadniającego nazwę techniki podanej w pkt A.
0 p. – za podanie uzasadnienia niepoprawnego

C. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Podanie nazwy szkoły kompozytorskiej, do której jest zaliczany Josquin des Prés, na podstawie znajomości stylu utworu <i>Ave Maria</i>
-------------------------	--

Poprawna odpowiedź
franko-flamandzka (flamandzka lub niderlandzka)

- 1 p.** – za podanie poprawnej nazwy szkoły kompozytorskiej
0 p. – za odpowiedź niepoprawną

Zadanie 11. (0–6)

Korzystanie z informacji	Rozpoznanie różnych stylów muzycznych i technik wokalnych w przedstawionych przykładach utworów na podstawie ich analizy słuchowej
--------------------------	--

Poprawne odpowiedzi

- Przykład 1.

A. impresjonizm

B. wokaliza, np. śpiew bez tekstu (na głosce „a”), instrumentalne potraktowanie głosu

- Przykład 2.

A. ekspresjonizm

B. Sprechgesang (Sprechstimme) lub śpiew mówiony, np. rodzaj melodeklamacji o precyzyjnie zanotowanym rytmie i melodii, w której wykonawca, intonując poszczególne wysokości dźwięków, winien natychmiast je porzucić, zniekształcając śpiew.

6 p. – za poprawne podanie nazw kierunków muzyki XX wieku oraz podanie nazw i cech techniki wokalne w dwóch przykładach

1 p. – za poprawne podanie tylko nazwy kierunku muzyki XX wieku lub tylko nazwy techniki wokalne, lub tylko cechy techniki wokalne w jednym przykładzie

0 p. – za odpowiedź niepoprawną

Zadanie 12. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Chronologiczne uporządkowanie wskazanych technik kompozytorskich
-------------------------	--

Poprawna odpowiedź:

1.	polichóralna
2.	basso continuo
3.	przetworzeniowa
4.	dodekafoniczna
5.	serialna

1 p. – za poprawne uporządkowanie wszystkich wskazanych technik kompozytorskich

0 p. – za kolejność niepoprawną

Zadanie 13. (0–3)

Korzystanie z informacji	Na podstawie tekstu wskazanie źródeł inspiracji w twórczości I. Strawińskiego i podanie przykładowych kompozycji odpowiadających tym źródłom
--------------------------	--

Przykłady poprawnych odpowiedzi

- źródło 1: folklor rosyjski, np. *Pietruszka*
- źródło 2: opera buffa, np. *Pulcinella*
- źródło 3: śpiew gregoriański, np. *Symfonia Psalmów*
lub
opera romantyczna, np. *Żywot rozpustnika*

3 p. – za podanie trzech poprawnych źródeł inspiracji i odpowiadających im kompozycji

1 p. – za podanie jednego poprawnego źródła inspiracji i odpowiadającej mu kompozycji

0 p. – za odpowiedź niepoprawną

Zadanie 14. (0–1)

Korzystanie z informacji	Rozpoznanie techniki kompozytorskiej na podstawie przedstawionych informacji
--------------------------	--

Poprawna odpowiedź
technika aleatoryczna

1 p. – za podanie poprawnej nazwy techniki

0 p. – za odpowiedź niepoprawną

Zadanie 15. (0–5)

A. (0–4)

Korzystanie z informacji	Rozpoznanie dzieł scenicznych na podstawie źródeł ikonograficznych
--------------------------	--

Poprawne odpowiedzi

- 1. *Tristan i Izolda*
- 2. *Śpiewacy norymberscy*
- 3. *Parsifal*
- 4. *Walkiria*

4 p. – za poprawne rozpoznanie tytułów czterech dzieł scenicznych i poprawne przyporządkowanie ich ilustracjom

1 p. – za poprawne rozpoznanie jednego z czterech dzieł scenicznych i poprawne przyporządkowanie ilustracji

0 p. – za odpowiedź niepoprawną

B. (0–1)

Korzystanie z informacji	Określenie związku kultury muzycznej z literaturą – wskazanie kompozytora utworów przedstawionych na ilustracjach
--------------------------	---

Poprawna odpowiedź
(Richard) Wagner

1 p. – za poprawne podanie nazwiska kompozytora

0 p. – za odpowiedź niepoprawną

Zadanie 16. (0–3)

A. (0–1)

Korzystanie z informacji	Na podstawie analizy tekstu wskazanie okresu, z którego pochodzi utwór A. Jarzębskiego
--------------------------	--

Poprawna odpowiedź
barok lub wczesny barok, lub XVII wiek

1 p. – za poprawne podanie okresu

0 p. – za odpowiedź niepoprawną

B. (0–2)

Korzystanie z informacji	Rozpoznanie instrumentów dętych i strunowych opisanych w utworze A. Jarzębskiego
--------------------------	--

Przykłady poprawnej odpowiedzi

- instrumenty dęte: szałamaje i pomorty
- instrumenty strunowe: arfy i teorby lub kitarony, lub liry

2 p. – za poprawne rozpoznanie dwóch instrumentów dętych i dwóch instrumentów strunowych (czterech instrumentów)

1 p. – za poprawne rozpoznanie trzech instrumentów i przyporządkowanie ich do właściwych grup

0 p. – za rozpoznanie tylko jednego instrumentu dętego lub tylko jednego instrumentu strunowego

Zadanie 17. (0–5)

Korzystanie z informacji	Rozpoznanie instrumentarium orkiestry symfonicznej na podstawie analizy wzrokowej fragmentu partytury F. Schuberta
--------------------------	--

Poprawne odpowiedzi

symbole (skrót) instrumentów muzycznych w kolejności:

- Ob.
- Fg.
- Cor.
- Timp.
- Vla.

5 p. – za poprawne podanie symboli (skrótów) pięciu instrumentów muzycznych i wpisanie ich we właściwych miejscach partytury

1 p. – za poprawne podanie symbolu (skrót) jednego z instrumentów muzycznych i wpisanie go we właściwym miejscu partytury

0 p. – za odpowiedź niepoprawną

Zadanie 18. (0–2)

A. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Określenie cech stylu twórczości K. Szymanowskiego
-------------------------	--

Poprawna odpowiedź

dodekafonia

1 p. – za poprawne podkreślenie cechy

0 p. – za odpowiedź niepoprawną

B. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Wskazanie tytułu kompozycji K. Szymanowskiego, w której kompozytor zastosował ćwierćtony
-------------------------	--

Poprawna odpowiedź

Mity

1 p. – za poprawne podkreślenie tytułu kompozycji

0 p. – za odpowiedź niepoprawną

Zadanie 19. (0–2)

A. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość twórczości W. Lutosławskiego
-------------------------	--

Poprawna odpowiedź

Witold Lutosławski

1 p. – za poprawne podanie imienia i nazwiska kompozytora

0 p. – za odpowiedź niepoprawną

B. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Chronologiczne uporządkowanie wskazanych dzieł
-------------------------	--

Poprawna odpowiedź

1	<i>Koncert na orkiestrę</i>
2	<i>Trzy poematy Henri Michaux</i>
3	<i>Łańcuch II</i>

1 p. – za poprawną chronologię

0 p. – za odpowiedź niepoprawną

Zadanie 20. (0–2)

A. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Uporządkowanie chronologiczne wskazanych gatunków muzycznych w epoce średniowiecza
-------------------------	--

Poprawne odpowiedzi

- 2. *motet*
- 3. *madrygał*
- 1. *organum*

1 p. – za poprawne uporządkowanie chronologiczne

0 p. – za odpowiedź niepoprawną

B. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Wskazanie cechy gatunków muzycznych w epoce średniowiecza
-------------------------	---

Poprawna odpowiedź

wielogłosowość (polifonia)

1 p. – za poprawne wskazanie cechy faktury wspólnej dla wszystkich wymienionych gatunków muzycznych

1 p. – za odpowiedź niepoprawną

Zadanie 21. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość chronologii szkół kompozytorskich
-------------------------	---

Poprawna odpowiedź

średniowiecze	paryska
renesans	franko-flamandzka
barok	wenecka-operowa
klasycyzm	mannheimska
romantyzm	rosyjska

- 2 p.** – za poprawne przyporządkowanie pięciu szkół kompozytorskich do odpowiednich epok
1 p. – za poprawne przyporządkowanie czterech lub trzech szkół kompozytorskich do odpowiednich epok
0 p. – za przyporządkowanie tylko dwóch lub jednej szkoły kompozytorskiej do odpowiedniej epoki

Zadanie 22. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Rozpoznanie rodzaju notacji występującej w źródłach muzycznych z XVII wieku
-------------------------	---

Poprawna odpowiedź

a) notacja modalna

1 p. – za poprawne podkreślenie dokończenia zadania**1 p.** – za odpowiedź niepoprawną**Zadanie 23. (0–2)**

Korzystanie z informacji	Przedstawienie wiedzy o dziejach muzyki na podstawie biografii i twórczości J. S. Bacha
--------------------------	---

Poprawne odpowiedzi

A. Przedział czasowy	Funkcje pełnione przez Jana Sebastiana Bacha	B. Kompozycje Jana Sebastiana Bacha
1723–1750	kantor przy kościele św. Tomasza w Lipsku	<i>Pasja wg św. Mateusza</i>
1708–1717	organista i kameralista kapeli dworskiej ks. Wilhelma Ernsta w Weimarze	<i>Passacaglia c-moll</i>
1717–1723	kapelmistrz i dyrektor muzyki kameralnej na dworze ks. Leopolda von Anhalt-Köthen	<i>Sonaty i Partity na skrzypce solo</i>

2 p. – za poprawne przyporządkowanie wszystkich przedziałów czasowych (kolumna A) oraz wszystkich kompozycji (kolumna B)**1 p.** – za poprawne przyporządkowanie wszystkich przedziałów czasowych (kolumna A) lub poprawne przyporządkowanie wszystkich kompozycji (kolumna B)**0 p.** – za odpowiedź niepoprawną**Zadanie 24. (0–4)**

Tworzenie informacji	Określenie związku kultury muzycznej z innymi dziedzinami sztuki – wskazanie źródeł inspiracji i nazwisk twórców tych dzieł
----------------------	---

Poprawna odpowiedź

Kompozycja	A. Źródło inspiracji	B. Nazwisko twórcy
<i>Obrazki z wystawy</i> – Modest Musorgski	malarstwo	(Wiktor) Hartman
<i>Sen nocy letniej</i> – Feliks Mendelssohn-Bartholdy	literatura	(William) Szekspir
<i>Peer Gynt</i> – Edvard Grieg	literatura	(Henryk) Ibsen

- 4 p.** – za poprawne podanie wszystkich źródeł inspiracji (kolumna A) oraz za poprawne podanie wszystkich nazwisk twórców wymienionych dzieł (kolumna B)
1 p. – za poprawne podanie wszystkich źródeł inspiracji (kolumna A) lub za podanie nazwiska jednego z twórców dzieł (kolumna B)
0 p. – za odpowiedź niepoprawną

Zadanie 25. (0–5)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość i rozumienie pojęć muzycznych określających gatunek poematu symfonicznego
-------------------------	---

Przykład poprawnej odpowiedzi

- definicja: Poemat symfoniczny – gatunek muzyki programowej
 - charakterystyka:
 - a) czas powstania: połowa XIX wieku lub XIX wiek, lub romantyzm, lub neoromantyzm
 - b) źródła inspiracji, np.: literatura, malarstwo, przyroda
 - c) przykładowe sposoby kształtowania formalnego, np.: forma sonatowa lub rondo, lub wariacje (odp. akceptowana: podjęcie jednoczęściowości i cykliczności formy)
 - d) obsada wykonawcza: orkiestra symfoniczna
- 5 p.** – za sformułowanie definicji i pełną charakterystykę poematu symfonicznego uwzględniającą cztery wskazane elementy (a, b, c, d)
1 p. – za sformułowanie definicji poematu symfonicznego lub za wskazanie jednego elementu charakterystyki
0 p. – za niepoprawną definicję i niepoprawną charakterystykę

Zadanie 26. (0–1)

Korzystanie z informacji	Uzasadnienie szczególnego znaczenia kompozycji M. Gomółki <i>Melodie na Psalterz</i> w historii polskiej muzyki
--------------------------	---

Przykłady poprawnej odpowiedzi

Cechy dzieła *Melodie na Psalterz* świadczące o szczególnym jego znaczeniu w dziejach muzyki polskiej:

- kompozycja powstała do tekstów psalmów w języku polskim w przekładzie J. Kochanowskiego
 - jedyny zachowany utwór Mikołaja Gomółki
 - pierwsze wielogłosowe opracowanie całości *Księgi Psalmów* w przekładzie polskim
 - dzieło adresowane do szerokiego kręgu odbiorców
- 1 p.** – za poprawne przedstawienie jednej charakterystycznej cechy dzieła, świadczącej o szczególnym znaczeniu tej kompozycji w historii polskiej muzyki
0 p. – za odpowiedź niepoprawną

Zadanie 27. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość chronologii notacji muzycznych
-------------------------	--

Poprawne odpowiedzi

kolejność: 2, 4, 3, 1

- 1 p.** – za poprawną chronologię
0 p. – za kolejność niepoprawną

Zadanie 28. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość kompozytorów oratorium oraz cech tego gatunku
-------------------------	---

Poprawna odpowiedź

- A. prawda
- B. fałsz

2 p. – za poprawną ocenę dwóch przedstawionych zdań

1 p. – za poprawną ocenę jednego zdania

0 p. – za odpowiedź niepoprawną

Zadanie 29. (0–8)

Korzystanie z informacji	Wykazanie odmienności funkcji uwertury w twórczości Mozarta i Beethovena
--------------------------	--

8 p. – za bezbłędne wypełnienie całej tabeli, czyli podanie różnic między twórczością Mozarta i Beethovena w zakresie funkcji uwertury, cech wybranej uwertury oraz podanie przykładowych uwertur

Przykłady poprawnych odpowiedzi i sposób ich oceniania

Funkcja uwertury (0–2)

- U Mozarta uwertura pełni rolę wstępu do opery; często zawiera materiał motywiczny występujący w dalszym toku dzieła.
- U Beethovena uwertura staje się kompozycją koncertową, samodzielną, najczęściej opartą na formie sonatowej. Inspiracją dla uwertur są wielkie dzieła literackie.

2 p. – za poprawne podanie dwóch cech różnicujących funkcję uwertury u Mozarta i u Beethovena

1 p. – za poprawne podanie jednej cechy różnicującej funkcję uwertury u Mozarta albo u Beethovena

0 p. – za odpowiedź niepoprawną

Przykładowe uwertury (0–2)

- Wolfgang Amadeus Mozart: 1. uwertura do *Urowadzenia z Seraju*
2. uwertura do *Czarodziejskiego fletu*
- Ludwig van Beethoven: 1. uwertura do *Egmont*
2. uwertura do *Coriolan*

2 p. – za podanie poprawnych tytułów dwóch uwertur Mozarta i dwóch uwertur Beethovena

1 p. – za podanie poprawnego tytułu jednej uwertury Mozarta i jednej uwertury Beethovena

0 p. – za podanie tytułów uwertur tylko jednego z kompozytorów lub za błędne odpowiedzi

Charakterystyka wybranej uwertury (0–4)

- Wolfgang Amadeus Mozart: uwertura do *Urowadzenia z Seraju*
 - utrzymana w formie uwertury włoskiej (Allegro – Andante – Allegro)
 - zewnętrznie ogniwa podkreślają orientalny koloryt przez użycie instrumentów perkusyjnych
 - środkowa część oparta jest na melodii I arii Belmonta
 - efektowny charakter muzyki

- L. van Beethoven: uwertura koncertowa *Coriolan*
 - muzyka do tragedii Collina
 - forma samodzielna oparta na wzorze formy sonatowej (allegro sonatowego)
 - dzieło o charakterze programowym
 - muzyka o dużym ładunku dramatycznym
- 4 p.** – za poprawną i pełną charakterystykę uwertury Mozarta i charakterystykę uwertury Beethovena
3 p. – za poprawną, ale niepełną charakterystykę uwertury Mozarta i uwertury Beethovena
2 p. – za poprawną i pełną charakterystykę uwertury Mozarta lub poprawną i pełną charakterystykę uwertury Beethovena
1 p. – za jedną poprawną cechę uwertury Mozarta i jedną cechę uwertury Beethovena
0 p. – za odpowiedź niepoprawną

Zadanie 30. (0–12)

Tworzenie informacji	Przedstawienie narodowego oraz uniwersalnego wymiaru twórczości F. Chopina na przykładzie wybranych kompozycji w spójnej i logicznej wypowiedzi pisemnej
----------------------	--

Przykład oceniania poprawnej odpowiedzi

a) (0–1)

- 1p.** – za jasno sformułowaną tezę lub podsumowanie związane z tematem
0p. – za brak tezy lub podsumowania

b) (0–1)

Przykłady kompozycji dotyczące narodowego wymiaru twórczości:

Mazurki lub I Koncert fortepianowy e-moll op.11, lub II Koncert fortepianowy f-moll op. 21, lub polonezy, lub Rondo á la Krakowiak, lub Fantazja na tematy polskie, lub pieśni

- 1 p.** – za dwa przykłady ilustrujące narodowy charakter twórczości Chopina
0 p. – za jeden przykład ilustrujący narodowy charakter twórczości Chopina lub za odpowiedź niepoprawną

c) (0–1)

Przykładowe odpowiedzi dotyczące uniwersalnego wymiaru twórczości:

nokturny lub walce, lub barkarola, lub berceuse, lub etiudy, lub impromptu, lub ballady, lub scherza, lub sonaty

- 1 p.** – za dwa przykłady ilustrujące uniwersalizm twórczości Chopina
0 p. – za jeden przykład ilustrujący uniwersalizm twórczości Chopina lub za odpowiedź niepoprawną

d) (0–3)

Przykładowe cechy utworów o charakterze narodowym:

- Mazurki – stylizacja ludowych tańców polskich z regionu Mazowsza (Mazur, Oberek, Kujawiak); melorytmika tańców, charakterystyczne dla folkloru burdony, „puste kwinty”, wykorzystanie skal modalnych, bitonalność
- Polonezy – artystyczna stylizacja, wydobycie najistotniejszych cech tańca (metrorytmika), budowa 3 częściowa typu reprzyzowego, łączenie poloneza z formami swobodnymi typu fantazja (*Polonez fantazja* As-dur op.61)

- 3 p.** – za wskazanie trzech cech dzieł o charakterze narodowym
2 p. – za wskazanie dwóch cech dzieł o charakterze narodowym

1 p. – za wskazanie jednej cechy dzieł / dzieła o charakterze narodowym

0 p. – za odpowiedź niepoprawną

e) (0–3)

Przykładowe cechy utworów o charakterze uniwersalnym:

- Preludia op. 28 – nawiązanie do DWK J. S. Bacha, porządek kwintowo-paralelny, wykorzystuje odmienną zasadę kształtowania (np. okresowe, ewolucyjne), jak również w zakresie faktury fortepianowej (figuracje, akordy, oktawy, ornamentyka, odmienność charakteru (etiudowe, nokturnowe, marszowe, taneczne)
- Scherza – kompozycje o bogatej niezwykle rozległej skali ekspresji – od żartobliwości i lekkości po skrajny, miejscami demoniczny dramatyzm); synteza formy sonatowej i kompozycji cyklicznej; silne kontrasty figuracji, kantyleny rejestrów fortepianu, zmienność metroritmiki, zawansowanie kontekstu harmonicznego (wpływ scherz Beethovena)

3 p. – za wskazanie trzech cech dzieł o charakterze uniwersalnym

2 p. – za wskazanie dwóch cech dzieł o charakterze uniwersalnym

1 p. – za wskazanie jednej cechy dzieł / dzieła o charakterze uniwersalnym

0 p. – za odpowiedź niepoprawną

f) (0–2)

Przykładowe odpowiedzi dotyczące elementów biografii związanych z narodowym wymiarem twórczości:

- miejsce urodzenia i wychowania, sytuacja historyczna Polski (zabory i walka o niepodległość, powstanie), dom rodzinny, miejsce spędzania wakacji (Szafarnia i okolice); zetknięcie się z rodzimym folklorem (pieśni i tańce ludowe Mazowsza, Kujaw, Wielkopolski i Lubelszczyzny); pobieranie nauki u J. Elsnera; przyjaźń z przedstawicielami warszawskiej szkoły romantycznej (M. Mochnacki, S. Witwicki)

elementów biografii związanych z uniwersalnym wymiarem twórczości:

- wyjazdy, podróże i emigracja (Berlin, Praga, Drezno, Wiedeń, Salzburg, Monachium, Stuttgart, Paryż, Majorka, Londyn); zetknięcie się jeszcze w okresie warszawskim z twórczością operową włoską i francuską; utrzymywanie przyjaznych kontaktów z wybitnymi artystami europejskimi przebywającymi w Paryżu (m.in.: F. Liszt, V. Bellini, G. Rossini, F. Mendelssohn, E. Delacroix, G. Sand)

2 p. – za wskazanie elementu dotyczącego uniwersalnego i narodowego wymiaru pochodzącego z biografii

1 p. – za wskazanie elementu dotyczącego uniwersalnego lub narodowego wymiaru pochodzącego z biografii (max 2 pkt)

0 p. – za odpowiedź niepoprawną

g) (0–1)

1 p. – za kompozycję wypowiedzi

0 p. – za niewłaściwą strukturę wypowiedzi